

ОКСАНА ГРИЦЕНКО

СЦЕНІЧНИЙ ГРИМ

для студентів спеціальності 024 Хореографія

ОПП Хореографія (сучасний танець)

для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво

ОПП Вокальне мистецтво (естрадний спів)

Методичні рекомендації

КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ЕСТРАДНОГО ТА ЦИРКОВОГО МИСТЕЦТВ

КИЇВ – 2022

**КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ ЕСТРАДНОГО ТА
ЦИРКОВОГО МИСТЕЦТВ**

Факультет сценічного мистецтва

Кафедра циркових жанрів

ОКСАНА ГРИЦЕНКО

Сценічний грим

для студентів спеціальності 024 Хореографія

ОПП Хореографія (сучасний танець)

для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво

ОПП Вокальне мистецтво (естрадний спів)

Методичні рекомендації

КИЇВ 2022

Рекомендовано засіданням кафедри циркових жанрів (протокол № 11 від 24 червня 2022 року). Рекомендовано науково-методичною радою Факультету сценічного мистецтва (протокол № 11 від 28 червня 2022 року). Рекомендовано засіданням Вченої ради Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв (протокол № 6 від 11 липня 2022 року).

Рецензенти:

ЮР Марина Володимирівна

доктор мистецтвознавства, провідний науковий співробітник
Інституту проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України.

ДОБРОВОЛЬСЬКА Світлана Михайлівна

заслужена артистка України, заступник начальника відділу художньо-творчої роботи
ДП «Державна циркова компанія України».

ШАРИКОВ Денис Ігорович

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри циркових жанрів
декан факультету сценічного мистецтва
Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв.

Літературний редактор

Стоцька Ірина Василівна, викладач циклової комісії гуманітарних дисциплін
Фахового коледжу Київської муніципальної академії естрадного та циркового
мистецтв.

Оксана Гриценко. Сценічний грим: для студентів спеціальності 024 Хореографія
ОПП Хореографія (сучасний танець); для студентів спеціальності 025 Музичне
мистецтво ОПП Вокальне мистецтво (естрадний спів): методичні рекомендації. Київ :
Кафедра циркових жанрів Факультету сценічного мистецтва КМАЕЦМ, 2022. 28 с. іл.

У методичних рекомендаціях систематизовано методологію викладання з освітньої
компоненти (навчальної дисципліни) «Сценічний грим» КДУЕЦМ, КДКЕЦМ,
КМАЕЦМ.

Текст та інші матеріали навчального посібника захищені авторським правом –
«Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір Державною службою
інтелектуальної власності України». Копіювання, сканування, переклад, а також
публікації матеріалів, ілюстрацій навчального посібника без дозволу та посилання на
автора не допустимо.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ПРОГРАМА.....	5
САМОСТІЙНА РОБОТА.....	9
МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	17
ІЛЮСТРАЦІЇ.....	19
Рисунок 1. Пластична анатомія голови. Кістки черепа. Основні впадини обличчя. Грим черепа.....	20
Рисунок 2. Форма очей, їх різновиди. Пластичні особливості расових форм.....	21
Рисунок 3. Національний грим.....	22
Рисунок 4. Історичний огляд зачісок і головних уборів. Ілюстративний матеріал.....	23
Рисунок 5. Гротесковий і казковий грим. Грим за ілюстративним матеріалом і по пам'яті.....	24
ЛІТЕРАТУРА.....	25

ПЕРЕДМОВА

Метою освітньої компоненти (навчальної дисципліни) «Сценічний грим» для студентів спеціальності 024 Хореографія ОПП Хореографія (сучасний танець); для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво ОПП Вокальне мистецтво (естрадний спів): є: сформувати уміння нанесення гриму та візажу для професійних артистів балету та вокалу.

Завданнями є:

- ознайомлення зі всіма необхідними виробами та матеріалами для гриму;
- навчитися створювати за допомогою гриму зовнішні образи різних персонажів згідно з творчим задумом;
- складання схеми побудови зовнішнього образу персонажів;
- формувати знання та розуміння технології нанесення гриму (косметики) та її послідовності.

Основні поняття з освітньої компоненти «Сценічний грим», які повинен знати студент: історія гриму; історія театрального гриму; пластична анатомія голови; міміка; склад шкіри обличчя та її різновиди; теплі та холодні тони гриму; лінія; світлотінь; блик; «перехід» кольором; перуки; пастиж; грим віковий; характерний, національний, молодий, фантазійний, казковий, портретний, клоунський грим; грим протилежної статі; концертний грим; грим соціального типу; скульптурно-об'ємний прийом у гримі; гумоз; гумові наклейки; гумові та пластичні деталі; сивина.

ПРОГРАМА

Модуль 1.

Тема 1. Історичний огляд косметики й зачісок. Із історії театрального гриму.

Родоначальник реалістичного гриму – французький трагік Франсуа Тальма. Історія театрального гриму. Грим у кіно.

Тема 2. Технічні засоби гриму. Гігієна гриму.

Технічні засоби гриму. Утримання робочого місця. Особиста гігієна. Необхідні матеріали та інструменти. Облаштування аудиторії.

Тема 3. Підготовка обличчя до гриму, схема масажу при нанесенні загального тону.

Послідовність нанесення гриму. Очищення обличчя (демакіаж). Умивання обличчя. Залежність загального тону від конкретного образу. Врахування ознак того чи іншого захворювання, національних та вікових ознак.

Тема 4. Робота з розтушовкою та пензлями. Робоче місце.

Освітлення.

Пошук власного (певного) загального тону з додаванням відтінкових кольорів. Знімання гриму. Схема масажу при зніманні гриму.

Детальна робота на обличчі розтушовкою та пензлем. Освітлення. Загальний тон. Проведення товстих та тонких ліній.

Тема 5. Нанесення на загальний тон ліній, які надають обличчю вираз гніву і сміху.

Основні вирази обличчя людини. Нанесення ліній, які надають характерний вираз обличчю.

Тема 6. Живописні прийоми гриму. Збільшення та зменшення форм за допомогою кольору.

Робота над збільшенням та зменшенням об'єму очей, носа, губів, овалу обличчя.

Тема 7. Мімічні м'язи обличчя і шиї. Типажність.

Ознайомлення з типажами. Підбір гриму до них. Наївний, сумний, веселий, хитрий, боягузливий, деспотичний та інші види гриму.

Тема 8. Основні парфумерно-косметичні засоби. Здоровий, хворобливий вигляд.

Основні парфумерно-косметичні засоби та їх застосування. Хворобливий та здоровий вигляд обличчя.

Самостійне знаходження тону обличчя, характерного для того чи іншого образу. Одна половина «здорова», друга – «хвороблива». Різниця в кольорі.

Тема 9. Основні мімічні вирази обличчя, художньо-технічні прийоми. Лінія, світлотінь.

Повне, худе обличчя. Лінія та світлотінь у підкресленні образу. Поняття «від світлого до темного». Половина – повне обличчя, друга половина – худе.

Ілюстративний матеріал основних мімічних виразів обличчя. Самостійне виконання техніки «від світлого до темного».

Тема 10. Пластична анатомія голови. Кістки черепа. Основні впадини обличчя. Грим черепа.

Ілюстративний матеріал. Анатомічна будова лицевої частини черепа. Основні впадини та випуклості. Перехід від білого до темного.

Модуль 2.

Тема 11. Форма очей, їх різновиди. Пластичні особливості расових форм.

Прийоми підводки очей. Підсилення виразності, зменшення та збільшення об'єму. Круглі, вузькі, подовжені очі.

Тема 12. Національний грим.

Расові особливості форм очей, носа, рота. Живописні прийоми в підкресленні очей, носа, губів. Використання перук. Самостійне виконання гриму гейші, негра, китайця.

Засоби застосування різних технік. Нанесення гримів живописним та скульптурно-об'ємним прийомом. Розгляд ілюстративного матеріалу. Використання гумозу в змінненні носа.

Тема 13. Зморшки, складки. Старечий грим.

Пошук на обличчі основних зморшок. Віковий грим. Різновиди обличчя. Грим дитячого, молодого та старого обличчя. Самостійне виконання гриму.

Тема 14. Імітація виведення брів.

Технологія імітації виведення брів. Застосування цього прийому в характерних, казкових та інших видах гриму.

Тема 15. Фактура обличчя. Травми.

Фактура обличчя. Види травм: опіки, синці, шрами, рани, вибиті зуби тощо.

Тема 16. Історичний огляд зачісок і головних уборів. Ілюстративний матеріал.

Типи зачісок. Види головних уборів. Застосування зачісок та головних уборів для створення відповідного образу. Розпізнавання

історичних зачісок за часом та епохами. Підбір історичних зачісок під національні образи.

Тема 17. Пастиж. Перуки, вуса, наклейки.

Застосування пастижу в концертному гримі. Робота над неголеним обличчям. Наклеювання пастижу.

Тема 18. Характерний грим.

Роль характерного гриму в розкритті психологічних рис характеру. Домінуючі риси характеру, які проявляються в зовнішності людини. Вирази доброго, хитрого, дурного, злого образу тощо.

Тема 19. Гротесковий і казковий грим. Грим за ілюстративним матеріалом і по пам'яті.

Гротесковий та казковий грим. Клоунський грим. Живописний, графічний, скульптурно-об'ємний способи виконання гриму. Риси умовності в гримах для театрів опери та балету.

Тема 20. Грим для уроку майстерності актора.

Підбір та виконання гриму на урок майстерності актора на базі пройденого матеріалу. Використання характерного, національного, портретного, казкового гриму.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійні заняття з освітньої компоненти «Сценічний грим» для студентів спеціальності 024 Хореографія ОПП Хореографія (сучасний танець); для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво ОПП Вокальне мистецтво (естрадний спів) надають студентам базові знання, формують необхідні уміння та навички щодо створення художнього сценічного образу шляхом професійного нанесення гриму та в того чи іншого виду відповідного до характеру персонажу, а також задуму і драматургії художнього твору.

Оволодіння професійною технікою нанесення гриму та візажу базується на поетапному засвоєнні навчальної інформації про основні матеріали, методи, елементи та прийоми художнього гримування, яка набуває рівня умінь і навичок під час детального практичного опрацювання отриманих знань.

Також освітня компонента «Сценічний грим» формує вміння пов'язувати отримані практичні знання і навички з виконавською практикою, а найважливішим аспектом у цьому процесі є відчуття органічності створюваного сценічного образу та змісту естрадної композиції. Індивідуалізований практичний підхід у засвоєнні знань.

Самостійна робота в контексті умінь і навичок з освітньої компоненти «Сценічний грим» активно сприяє формуванню у студентів самостійного творчого (художнього) мислення для пошуку та створення оригінальних сценічних образів.

Теми, які виносяться насамостійну роботу студента

Тема 1. Значення гриму. Грим у стародавніх країнах.

Історія театрального гриму.

Законспектувати тему та вивчити матеріал.

Тема 2. Мальовничі прийоми в гримі. Засоби нанесення гриму та колірне рішення обличчя.

Вивчити засоби для гримування, матеріали та інструменти для гриму (аквагрим, жирний грим, серветки, театральна гуаш, спонжик, 3-4 пензлі, ватні палички, вазелін, косметичні засоби для зняття гриму, клей для пастижних засобів). Повторити та вивчити схеми нанесення та знімання гриму. Повторити характеристики живописного та лінійного засобів гримування (об'ємний аналіз обличчя; об'ємний грим; кольорові гами).

Тема 3. Вивчення форми обличчя. Техніка виведення брів. Проби живописного гриму черепа. Особливості відблисків та тіней.

Повторити техніку виведення брів, згадати будову черепа й виконати простий грим черепа з нанесенням основного тону та основних западин. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 4. Зміна деталей обличчя за допомогою гриму мальовничим способом. Зміна форми носа та очей.

Повторити технологію сполучення фарб для гриму деталей обличчя, особливості гримування окремих частин обличчя живописним способом, техніки нанесення ліній у гримі, способи підведення очей лінійними способами (вузькі, широкі, продовгуваті, відкриті тощо), способи зміни форми носа лінією та розтушовкою (прямий, ламаний, широкий, короткий ніс). Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 5. Зміна деталей обличчя скульптурними засобами (гумоз, лігнін тощо).

Повторити техніку та послідовність нанесення скульптурних деталей на обличчя, їх фіксацію та затушування, зняття. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 6. Характерний грим. Грим доброго (веселого) обличчя.

Вивчити мімічні м'язи обличчя та шиї та і скорочення лицевих м'язів, зміни виразу обличчя. Мімічні м'язи та психологічний стан обличчя. Вивчити поняття «характерний грим», його застосування. Повторити виконання гриму доброго (веселого) обличчя. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 7. Грим хворого та здорового обличчя.

Виконати грим хворої людини відповідно її захворювання. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 8. Грим людини старшого віку (старечий грим).

Виконати грим людини старшого віку – різновид вікового гриму. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 9. Особливості виконання гриму молодого і дитячого обличчя.

Виконати грим молодого (дитячого) гриму. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 10. Грим протилежної статі.

Виконати грим протилежної статі еkleктично (дівчата виконують грим чоловічої статі, а хлопці – жіночої). Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 11. Гротесковий грим.

Грим веселого клоуна.

Вивчити поняття «гротесковий грим» та його використання в театральних виставах, у циркових та естрадних програмах. Виконати грим веселого клоуна (клоунеси). Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Грим «П'єро» (міма).

Виконати грим «П'єро» або «Жиля». Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 12. Національний грим.

Грим монголоїдної раси.

Вивчити основні расові групи та їх ознаки. Форми черепа та колір рас. Виконати грим монголоїдної раси. Описати схему послідовності виконання донного гриму.

Грим негроїдної та європейської раси.

Виконати грим негроїдної (європейської) раси. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 13. Історичний грим.

Грим індуський та індійський.

Вивчити поняття «історичний грим», расово-національні та історичні особливості індуських та індійських гримів. Виконати один із них. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Єгипетський, барочний, інші історичні грими.

Підібрати ілюстративний матеріал з барочним гримом та виконати грим за схемою. основу єгипетського гриму береться історичний грим стародавнього Єгипту. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 14. Синці, рани, опіки, ефект вибитих зубів.

Повторити грим ран, синців. Описати схему послідовності виконання донного гриму.

Грим «Соціальний тип».

Самостійно виконати грим побитої людини. Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 15. Портретний грим.

Перегляд ілюстративного матеріалу. Зібрати схожі на модель або на себе портрети (ілюстрації), щоб вони допомогли в роботі на уроці. Характерні риси вибраних портретів записати в зошит. Намалювати схему послідовності виконання портретного гриму.

Тема 16 . Казковий грим. Казкова краса.

Підібрати ілюстративний матеріал до казкового героя. Виконати грим живописними засобами (Іван Царевич, Сімбад-Мореплавець, Снігуронька, Василиса Премудра, Попелюшка, Дід Мороз, Івасик Телесик, Котигоршко тощо). Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 17. Казкова потворність.

Підібрати ілюстративний матеріал до казкового героя. Виконати грим живописними засобами грим «Казкова потворність». Грими (злий цар, зла королева, чаклун, відьма, горбун, мачуха тощо). Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 18. Грим тварин (кішки, собаки, лева, зебри, лисиці, зайця, жаби тощо).

Виконати схематично грим тварини (кішки, собаки, лева, зебри, лисиці, зайця, жаби тощо). Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 19. Фантазійний грим.

Фантазійний грим – один із складних гримів. Його використання в циркових та естрадних шоу, театральних виставах, кінострічках.

На задану тему по ілюстративному матеріалу розробити схему виконання фантазійного гриму. Виконати грим (водяний, фея, німфа, русалка). Описати схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 20. Оперний грим.

Студент виконує по заданому ілюстративному матеріалу оперний грим (деталі) та описує схему послідовності виконання даного гриму.

Тема 21. Концертний грим.

Студент закріплює навички та виконує концертний грим. Описує схему послідовності виконання даного гриму.

Рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів

Основними напрямками самостійної роботи студентів з освітньої компоненти компоненти «Сценічний грим» для студентів спеціальності 024 Хореографія ОПП Хореографія (сучасний танець); для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво ОПП Вокальне мистецтво (естрадний спів) є підготовка до вивчення окремих питань, винесених у робочій навчальній програмі на самостійне опрацювання.

При підготовці до самостійного вивчення окремих питань студент, у першу чергу, повинен з'ясувати завдання.

Для цього студенту рекомендується мати окремий зошит, де він міг би робити відповідні пам'ятки, записи, конспектувати витяги з першоджерел, методичних розробок.

Надалі – головне правильно підібрати і ефективно опрацювати рекомендовану літературу або відеоматеріал. Це можливо зробити як у читальному залі свого навчального закладу, так і в бібліотеках вузів, з якими заклад перебуває в навчальному комплексі.

Студент уважно знайомиться із змістом вибраної літератури або відеоматеріалом, відшукує для висвітлення того чи іншого питання певні розділи, інші матеріали, які допоможуть створити заданий грим.

Уважно вивчає методичні розробки до кожної теми дисципліни. Переглядає послідовності виконання тематичного гримування та повторює елементи гримування, з якими він не впорався на практичних заняттях в аудиторії. Конспектує послідовне виконання кожного гриму за темами та вклеює свої фото з виконаними гримами.

Готується до наступної пари: переглядає запропонований матеріал на наступну тему заняття. Готує засоби гримування на наступну пару (підбирає фарби, накладні елементи, пастіж тощо).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Серед методів навчання пропонується використовувати такі: словесні, наочні, практичні, самостійні та індивідуальні роботи.

1. Студент повинен виконати грим черепа без підказок та ілюстративного матеріалу і розповідати про основні косметичні засоби.

2. Студент виконує національний, старечий, портретний, гротесковий, казковий грим за власним вибором без ілюстративного матеріалу.

3. Студент виконує характерний, клоунський (білий або рудий), національний грим за вибором викладача і розповідає, де можуть зустрічатися ці персонажі (у яких виставах, спектаклях).

4. Студент виконує фантазійний, концертний грим, грим для образу випускного номеру або спектаклю за власним вибором чи вибором викладача. Кожний образ повинен бути яскравим, з елементами концертного гриму.

5. Із теорії студент повинен розповісти, як наноситься концертний, характерний, національний (расовий), фантазійний, казковий грими та їх застосування; загальний тон, веселе, «хворобливе», «здорове» обличчя; як наносяться шрами, рани, синці; прийоми підводки очей.

Критерії оцінювання результатів навчання

Відмінно 90-100 (А) Студент абсолютно точно володіє і виконує всі рухи, вправи, комбінації. Демонструє естетичне виконання вправ і рухів. Самостійно опрацьовував складні вправи і комбінації. Відмінно

репрезентує сценічні прийоми. Дотримується чіткої дисципліни та порядку. Демонструє відмінні знання спеціальної термінології.

Добре 80 – 89 (B) 74 – 79 (C) Студент добре володіє і виконує всі рухи, вправи, комбінації. Намагається демонструвати естетичне виконання вправ і рухів. Самостійно опрацьовував складні вправи і комбінації. Дотримується чіткої дисципліни та порядку. Демонструє добрі знання спеціальної термінології.

Задовільно 66 – 73 (D) 60-65 (E) Студент задовільно знає і виконує всі рухи, вправи, комбінації. Самостійно слабо опрацьовував складні вправи і комбінації. Періодично порушує дисципліни та порядок. Демонструє слабкі знання спеціальної термінології.

Незадовільно 35-59 (FX) 1-34 (F) Студент не знає точно та не виконує всі, рухи, вправи, комбінації. Самостійно не опрацьовував всю програму. Не дотримується дисципліни та порядку. Не знає професійної термінології.

ІЛЮСТРАЦІЇ

Рисунок 1.
Пластична анатомія голови. Кістки черепа. Основні впадини
обличчя. Грим черепа

Рисунок 2.

Форма очей, їх різновиди. Пластичні особливості расових форм

Рисунок 3.
Національний грим

Рисунок 4.

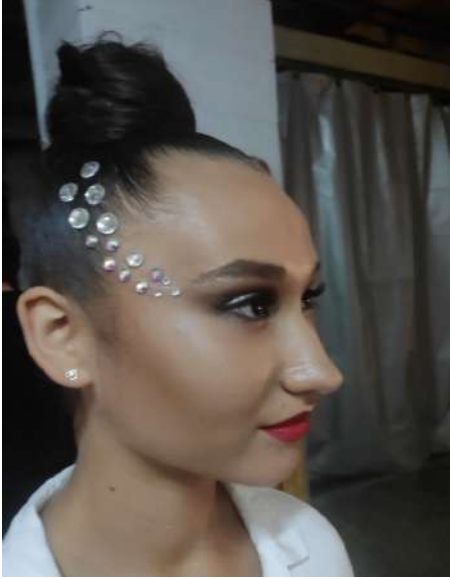
Історичний огляд зачісок і головних уборів. Ілюстративний матеріал.

Рисунок 5.

Гротесковий і казковий грим.

Грим за ілюстративним матеріалом і по пам'яті

ЛІТЕРАТУРА

1. Гретчен Девіс. Мінді Холл. Посібник візажиста, техніки для кіно, телебачення, фотографії та театру: посібник. Київ. Fockal press, 2012. 320 с.

2. Дебрєні Тодд. Спеціальні ефекти гриму для сцени та екрану. Виготовлення накладних протезів. Київ. Fockal press, 2008. 344 с.

3. Джонс Роберт. Майстер-клас з макіяжу: повний курс макіяжу для всіх рівнів від початківця до професіоналів. Київ. Find wind press, 2017. 288 с.

4. Дихнич Л., Шаркіна А. Історичний та інноваційний досвід в системі освіти і практики художника-гримера. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору: спеціальний тематичний випуск XV Міжнародної науково-практичної конференції «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору» (м.Київ, 26–28 листопада). Київ : Гнозис, 2020. Кн. 2. Том I (86). 16 С. 155-164. (Особистий внесок – аналіз та висвітлення творчого досвіду видатних майстрів художнього гриму ХХ – початку ХХІ ст., які визначали та визначають провідні тенденції даної галузі).

5. Дихнич Л., Шаркіна А., Харченко А. Засоби вираження індивідуальності людини у стародавніх цивілізаціях. Матеріали III міжнар. конф. Актуальні проблеми сучасного дизайну (м. Київ, 22 квітня 2021). Київ : КНУТД, 2021. Т. 1. С. 28-31. (Особистий внесок – дослідження символічного і практичного значення макіяжу у стародавньому Єгипті, аналіз особливостей створення жіночого і

чоловічого образу за допомогою косметичних засобів). URL: <http://designconference.knutd.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/30>.

6. Make up Application. URL: https://drive.google.com/file/d/1hXw977JITqbgfoNWpyQ6gL_eLScZbHNE/view (дата звернення: 23.12.2021).

7. Момчилова А. Науково-теоретичні засади дослідження гриму в мистецьких практиках. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство» : зб. наук. пр. Київ : Видав. центр КНУКіМ. 2018. Вип. 38. С. 259-268.

8. Момчилова А. Колір як образотворчий засіб гриму. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. Рівне : РДГУ. 2018. Вип. 28. С. 294-299. 3.

9. Момчилова А. Грим у модних інноваціях. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, VII(34), I.: 205. Budapest. 2019 Sept. P. 15-17 (Index Copernicus).

10. Roche Kevin. Basic Full-Face Makeup Application. URL: <https://drive.google.com/file/d/13aRuUHYcTouSNc2bk2ib8R1RViYrnn5q/view> (дата звернення: 04.07.2022).

11. Illes Judith. Ancient Egyptian Eye Makeup (Article). URL: <https://www.infobooks.org/pdfview/5747-ancient-egyptian-eye-makeup-article-judith-illes/> (дата звернення: 25.05.2022).

12. Повітряна гімнастика (корд-де-парель, китайський пілон, повітряна рамка, полотно, кільце, ремені, бамбук, трапеція). Професійна підготовка за жанрами: циркова гімнастика: навчальний посібник / Упорядник та автор Шариков Д.І.; автори Кашеваров В.О., Орел Д.В., Львова І.С. / Кафедра циркових жанрів Факультету сценічного мистецтва КМАЕЦМ. Вінниця, ТОВ «Нілан-ЛТД». 2022. 192 с. : іл.

13. Scot Chris. Face with a heart. Mastering authentic beauty make up. SanFrancisco, maritus book. 2014. 148.p.

14. Шаркіна А. Художня структура тематичного жіночого образу з фольклорними мотивами: етапи створення. Art and design. 2020. №2. С. 147–157. (Index Copernicus).

15. Шаркіна А. Практики гриму в fashion-інноваціях: специфіка, функції. Art and design. 2020. №3. С. 13–144. (Index Copernicus).

16. Шаркіна А.Г. Дисертація грим у модних інноваціях ХХІ століття: художні засоби і технології: дис. ... доктора філософії: спец. 022 Дизайн. Київ. КНУКіМ, 2021. 206 с.

Факультет сценічного мистецтва

Кафедра циркових жанрів

ОКСАНА ГРИЦЕНКО

Сценічний грим

Методичні рекомендації

Підписано до друку 19.08.2022.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Друк. арк. 2. Умов. друк. арк. 1,86.
Обл.-вид. арк. 1.
Наклад 300 прим. Зам. № 3540/3.

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.
Свідоцтво про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця
серія В02 № 818191 від 31.07.2002 р.

Видавець та виготовлювач ТОВ «ТВОРИ».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 6188 від 18.05.2018 р. 21027,
м. Вінниця, вул. Немирівське шосе, 52а.
Тел.: (0432) 603-000, (096) 97-30-934, (093) 89-13-852.
e-mail: info@tvoru.com.ua
<http://www.tvoru.com.ua>

